

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL KAUNO APYGARDOS ADMINISTRACINIAME TEISME ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. balandžio 27 d. Nr. KA-P-31-6-16
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
2008-06-11 pavedimą Nr. P-31-6

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Lina Nalivaikienė (grupės vadovė)
Mindaugas Milkevičius

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2009-04-27

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo	6
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	6
1.2. Dėl vienkartinių priemokų skyrimo teisėjams	7
1.3. Dėl teisėjų atlyginimo dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	9
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	9
2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemokų	9
2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams	10
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	10
3.1. Dėl tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	11
3.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	12
4. Kiti pastebėjimai	12

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2008 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus pavedimu², atliko vyriausioji valstybinė auditorė Lina Nalivaikienė ir valstybinis auditorius Mindaugas Milkevičius.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metų finansinės atskaitomybės ir kitų ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę. Įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audituotas subjektas – Kauno apygardos administracinis teismas (toliau – teismas), adresas: A.Mickevičiaus g. 8a, 44321 Kaunas. Identifikavimo kodas – 188734347.

Audituojamu laikotarpiu teismui vadovavo pirmininkas Gintaras Čekanauskas, teismo vyr. finansininke dirbo Daiva Ražanskienė.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ Valstybės kontrolei pavedė atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose. Teismas dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir teisės aktų pažeidimų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų apskaitos srityse buvo informuotas 2009 m. vasario 19 d. raštu Nr. S-(31-1.10.1)-357 „Dėl atliktų audito procedūrų“. Rašte nurodyti dalykai buvo susisteminti ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, rezultatų apibendrinimo ataskaitoje ir yra pateikiami šioje ataskaitoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-01-02 d. įsakymas Nr. V-1 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programos“ (su vėlesniais pakeitimais).

² Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus 2008-06-11 pavedimas Nr. P-31-6.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama teismo 2008 metų finansinė atskaitomybė:

- Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 3);
- Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4);
- Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6);
- Finansinio turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 7);
- Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1);
- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

Teismas 2008 metais vykdė vieną programą „Bylų nagrinėjimas“, kodas 1.2. Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 2 846,0 tūkst. Lt (iš jų – 2 017,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programai vykdyti, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ – 0,3 tūkst. Lt (iš jų – 0,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Programai „Bylų nagrinėjimas“ įgyvendinti teismas 2008 metais iš valstybės biudžeto gavo ir panaudojo 2 846,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų: 1 943,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 600,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje numatyta 148,0 tūkst. Lt (iš jų: 113,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 35,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tikslinių dalinių asignavimų rengiamam Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymui įgyvendinti ir jų negalima naudoti iki įsigalios šis įstatymas.

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimas Nr. 90.

Teismas 2008 metais Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatomis įgyvendinti (teisėjų darbo užmokesčiui padidinti ir vienkartinėms priemokoms) panaudojo 145,8 tūkst. Lt (iš jų: 111,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui (įskaitant vienkartinės priemokas) ir 34,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) valstybės biudžeto asignavimų. Tai yra 2,2 tūkst. Lt mažiau nei buvo numatyta minėtu Teisėjų tarybos raštu. Teisme 2,2 tūkst. Lt tikslinių asignavimų panaudoti valstybės tarnautojų priemokoms už įprastą darbo krūvį viršįjančią veiklą.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 10,6 tūkst. Lt, debetinis įsiskolinimas – 1,0 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁶.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

➤ 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 28,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

➤ 1 proc. Išlaidų sąmatų vykdymo balanso aktyvo ir pasyvo likučių, tai yra 104,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir išipareigojimus, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, teisme atliktas veiklos ir organizacinės struktūros, apskaitos sistemos, vidaus kontrolės aplinkos tyrimas, nustatytos svarbiausios audito sritys.

Atlikę vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, audito įrodymus nepriklausomai nuomonei pareikšti surinkome atlikę tik savarankiškas audito procedūras. Audito procedūras atlikome šiose srityse: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų (įskaitant socialinio draudimo išmokas); prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų (įskaitant gautinas ir mokėtinas sumas); ilgalaikio turto (įskaitant atsargas ir trumpalaikį materialųjį turtą, užbalansines sąskaitas).

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo

Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu⁷ teismui nustatyta vienuolika teisėjų pareigybių. Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos dešimt teisėjų pareigybių.

Teismas 2008 metais panaudojo 1 038,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 321,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

– 806,9 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 249,9 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁸);

– 231,1 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui (iš šios sumos – 80,2 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemokoms), 71,6 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iš jų – 24,8 tūkst. Lt nuo vienkartinių priemokų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms).

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokestį teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus⁹, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės¹⁰ nutarimais, kurie reglamentuoja teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymo¹¹ nuostatas teisėjų darbo užmokestis (nuo 2008-11-15 teisėjų atlyginimas) nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo

⁷ Lietuvos Respublikos Prezidento 2006-08-25 dekretas Nr. 727 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁹ Teismų tarybos 2003-03-07 nutarimas Nr. 84; 2003-06-06 nutarimas Nr. 113; 2004-04-02 nutarimas Nr. 207.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹¹ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 96 str. 1 d.

apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹² nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo dienos. Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos dėl teisėjų darbo užmokesčio mažinimo prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl apskaičiuojant teisėjų darbo užmokestį netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo dienos minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas sutvarkyti teisėjų darbo apmokėjimo reglamentavimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus,¹³ 2008 m. lapkričio 6 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1, 2, 3, 4, 5, 7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymą, kuriais teisėjų darbo apmokėjimo nuostatos nuo 2008 m. lapkričio 15 d. buvo perkeltos į Teisėjų atlyginimų įstatymą.

Kadangi iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teismo teisėjų darbo užmokesčiui – 806,9 tūkst. Lt ir socialinio draudimo įmokoms – 249,9 tūkst. Lt panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo ir 2009 metams valstybės biudžeto asignavimų poreikio planavimo šioms išlaidoms teisėtumo.

1.2. Dėl vienkartinių priemonių skyrimo teisėjams

Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹³ Įstatymų projektų reg. Nr. XP-3117-XP-3120 aiškinamasis raštas, http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=320851

priemoka. Šiame straipsnyje nurodytų priemokų dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Pagal Teisėjų tarybos nutarimu¹⁴ patvirtinto Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkto nuostatas, vienkartinė priemoka teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei dėl procesinių veiksmų atlikimo teisėjai dirba poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas ir tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų etatų sąrašė.

Teismo pirmininkas 2008 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. P-106 neviršijant teismui nustatytą asignavimų darbo užmokesčiui, ryšium su tuo, kad 2008 metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų etatų sąrašė, skyrė vienkartinės priemokas teisėjams. Vadovaujantis minėtu įsakymu teisme buvo priskaityta ir išmokėta 80,2 tūkst. Lt vienkartinių priemokų. Teisėjams skirtos ir išmokėtos vienkartinės priemokos neviršijo pareiginės algos dydžio.

Teisme teisėjų dirbtų 2008 metais viršvalandžių, darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaita nebuvo vedama ir nebuvo nustatyta viršvalandinio darbo, darbo poilsio ir švenčių dienomis, atliekant teisėjo funkcijas, tvarka.

Atsižvelgiant į tai, kad teisme nebuvo vedama viršvalandžių, darbo poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas apskaita, auditoriai neturėjo galimybės įsitikinti, kiek teisėjai, esant mažesniai nei nustatyta teisėjų skaičiui, dirbo viršvalandžių bei kiek laiko dirbo poilsio ir švenčių dienomis. Dėl šių priežasčių auditoriai negalėjo patvirtinti teisėjams skirtų 80,2 tūkst. Lt vienkartinių priemokų teisėtumo.

Teismo pirmininkas 2009 m. kovo 19 d. raštu Nr. SD-38323/2009 informavo Valstybės kontrolę, kad kreipėsi į Nacionalinę teismų administraciją su pasiūlymu, kad teisėjų ir teismo valstybės tarnautojų viršvalandinio darbo, darbo poilsio ir švenčių dienomis, įprastą darbo krūvį viršijančio darbo apskaitos pavyzdinė tvarka turėtų būti patvirtinta Teisėjų tarybos nutarimu, o pagal šią tvarką visi Lietuvos Respublikos teismai galėtų pasitvirtinti savas tvarkas.

¹⁴ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

1.3. Dėl teisėjų atlyginimo dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Kaip minėta, 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Pagal šį įstatymą bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimas susideda iš pareiginės algos ir priedo už išstarnautus Lietuvos valstybei metus. Šiame įstatyme nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Išskyrus ataskaitos 1.2. dalyje išdėstytus pastebėjimus dėl vienkartinė priemokų teisėjams skyrimo, reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą po 2008 m. lapkričio 15 d., nenustatyta.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 metais buvo patvirtinta dvidešimt septynios valstybės tarnautojų pareigybės. 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos dvidešimt trys valstybės tarnautojų pareigybės, keturios valstybės tarnautojų pareigybės buvo laisvos.

Teismas 2008 metais panaudojo 737,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 150,3 tūkst. Lt priedams, 19,6 tūkst. Lt priemokoms, 22,1 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 227,4 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemokų

Valstybės tarnybos įstatyme¹⁵ nurodyta, kad valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priedai ir priemokos. Teisme dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygiai ir kategorijos atitinka Teisėjų tarybos¹⁶ nutarimu patvirtintus valstybės tarnautojų pareigybių lygius ir kategorijas. Teisme 2008 metais valstybės tarnautojams pareiginės algos dydžio vienkartiniai priedai nebuvo skirti. Vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu¹⁷ valstybės tarnautojams gali būti mokami priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, už kvalifikacinę klasę arba kvalifikacinę

¹⁵ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 1 d.

¹⁶ Teisėjų tarybos 2008-06-30 nutarimas Nr. 13P-114-(7.1.2) „Dėl teismuose dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygių ir kategorijų“.

¹⁷ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 25 str. 1 d. 1, 2, 5 p.

kategoriją ir pareiginės algos dydžio vienkartinis priedas. Be to, Valstybės tarnybos įstatyme¹⁸ numatyta, kad valstybės tarnautojams gali būti mokamos priemokos už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir nakties metu, už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis ir už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ar papildomų užduočių, atliekamų viršijant nustatytą darbo trukmę, atlikimą. 2008 metais valstybės tarnautojams skirtų priemonių suma neviršijo 60 procentų pareiginės algos (Valstybės tarnybos įstatymo 26 straipsnio 3 dalis), o priemonių ir priedo už kvalifikacinę klasę suma neviršijo 70 procentų pareiginės algos (Valstybės tarnybos įstatymo 23 straipsnio 2 dalis).

2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams

Valstybės tarnybos įstatyme¹⁹ numatyta, kad valstybės tarnautojai gali būti skatinami vienkartinė pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu²⁰ patvirtino Vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašą (toliau – aprašas). Teismo pirmininko 2008 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. P-11, 2008 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. P-18 ir 2008 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. P-88 valstybės tarnautojams vienkartinės pinigines išmokos skirtos, laikantis patvirtinto aprašo, t. y. vienkartinės pinigines išmokos neviršijo 100 procentų nustatytosios valstybės tarnautojo pareiginės algos, jos buvo paskirtos ne daugiau nei kartą per metus tuo pačiu pagrindu (aprašo 2 punkte numatytais atvejais), vienkartinės pinigines išmokos neskirtos valstybės tarnautojams, turintiems galiojančias tarnybines nuobaudas.

2008 m. gruodžio 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės pinigines išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupyto darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos.

Pažymėtina, kad teisme valstybės tarnautojams vienkartinės pinigines išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos ir išmokėtos.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

¹⁸ Ten pat, 26 str. 1 d. 1, 2, 3 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 2 d. 3 p.

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-07-19 nutarimas Nr. 1167 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

Teisme 2008 metais buvo patvirtintos šešiolika darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės. 2008 m. gruodžio 31 d. teisme dirbo dešimt darbuotojų, šešios pareigybės buvo laisvos.

Teismas 2008 metais panaudojo 167,8 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 15,0 tūkst. Lt priemokoms, 24,4 tūkst. Lt priedams, 11,0 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 52,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

3.1. Dėl tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Teismo darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²¹ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų.

Teisme 2008 metais struktūrinių padalinių vadovams personaliniai priedai skirti nebuvo. Teisme 2008 metais darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, buvo skirti priedai už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų vykdymą ir priemokos už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) atlikimą arba papildomų darbų vykdymą. Šių priedų ir priemokų reglamentavimas numatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo²² 5.2 punkte. Pažymėtina, kad teisme 2008 metais darbuotojams skirtų priedų ir priemokų suma neviršijo darbuotojams nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio, priedai ir priemokos darbuotojams paskirti ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

Audito metu nustatyta, kad teismo darbininkui neteisingai apskaičiuotas darbo užmokestis rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėnesiais. Teismo vyr. finansininkė nesivadovavo 2008 m. rugpjūčio 27 d. teismo pirmininko įsakymu Nr. P-57, kuriuo teismo darbininkui nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas – 6,25 (800,0 Lt), nes skaičiavo darbo užmokestį 1099,23 Lt, o netaikė nustatyto tarnybinio atlyginimo koeficiento. Dėl to darbuotojui darbo užmokestis nuo 2008 m. rugpjūčio 28 d. iki 2008 m. spalio 31 d. priskaičiuotas 825,15 Lt didesne suma.

Teisme darbininkui darbo užmokestis buvo skaičiuojamas neteisėtai padidintas, netaikant tarnybinio atlyginimo koeficiento, dėl to teismo darbuotojui darbo užmokestis nuo 2008 m. rugpjūčio 28 d. iki 2008 m. spalio 31 d. priskaičiuotas 825,15 Lt didesne suma.

Teismo pirmininkas 2009 m. kovo 19 d. raštu Nr. SD-38323/2009 informavo Valstybės kontrolę, kad, darbuotojui sutikus, 602,36 Lt išmokėta suma yra grąžinta į valstybės biudžetą (2009 m. kovo 19 d. mokėjimo pavedimas Nr. 4226).

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²² Ten pat.

3.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime²³ numatyti atvejai, kada galima mokėti vienkartinės pinigines išmokas darbuotojams skatinti.

Darbuotojams skirtų vienkartinių piniginių išmokų dydis neviršijo 100 procentų nustatytojo tarnybinio atlyginimo, vienkartinės piniginės išmokos nebuvo skirtos daugiau nei kartą per metus tuo pačiu pagrindu (minėto nutarimo 5.4 punkte numatytais atvejais).

Teisme darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos ir išmokėtos.

4. Kiti pastebėjimai

Apie audito metu nustatytas kitas klaidas ir neatitikimus teismas buvo informuotas Valstybės kontrolės raštais: 2008 m. rugsėjo 10 d. Nr. S-(31-1.10.1)-1655, 2009 m. vasario 19 d. Nr. S-(31-1.10.1)-357, 2009 m. balandžio 9 d. Nr. S-(31-1.10.1)-705.

Teismas audito metu klaidas ištaisė ir pateiktas rekomendacijas įgyvendino.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Dalia Sakalauskienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Lina Nalivaikienė

²³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).